GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĖ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 99. *Vinerĭ, Sâmbătă 4 (16) Maiu* **1885.**

Braşovŭ, 2 (14) Maiu 1885.

In oraşulŭ Deşiu din Transilvania, capitala comitatului Solnocŭ-Dobêca, şi-a serbatŭ în 12 l. c., scurtŭ timpŭ după iubileului d-lui Tisza, şi creatura acestuia, voinicosulŭ fişpanŭ Banffy Dezső, iubileulŭ de ḑece anĭ, de când ocupă cea mai înaltă funcţiune administrativă în acestŭ judeţŭ, locuitŭ mai cu samă de Românĭ.

Cine este acestŭ Banffy?

La acéstă întrebare ne da unŭ rĕspunsŭ destulŭ de lămuritŭ corespondenţele de mai josŭ din Deşiu şi din Bistriţa. Ele ne arată, că Banffy Dezsö este unŭ fişpanŭ după chipulŭ şi asemĕnarea d-lui Tisza. Cu dreptŭ cuvêntŭ îi ḑicŭ şoviniştii, că este unŭ fişpanŭ „de modelŭ“ alŭ epocei lorŭ.

Dar sĕ vedemŭ pentru ce fapte îlŭ prémărescŭ înseşĭ foile guvernului.

Cu ocasia iubileului sĕu, d. Tisza a sciutŭ sĕ 'i câştige crucea de cavalerŭ alŭ ordinului Leopoldinŭ „pentru serviciile sale fidele şi zelóse.“

Amintindŭ de acéstă distincţiune „Kolozs. Közl.“ împărtăşesce unele trăsurĭ caracteristice de-ale lui Banffy.

Scimŭ că Banffy este acum fişpanŭ şi peste comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ. In calitatea acésta, ne spune numita fóiă, călĕtorindŭ prin comunele acestui comitatŭ, a aflatŭ că stâlpii dela bariere, pe care sunt atêrnate tablele ce arată comitatulŭ, cerculŭ şi numele satului, nu suntŭ vopsiţĭ cum se cade în cele trei colorĭ unguresci. Din causa acésta a ameninţatŭ într'unŭ satŭ, séra după sosire, pe judele satului şi diminéţa când s'a sculatŭ stâlpulŭ era vopsitŭ în colorile cele mai frumóse.

Celŭ ce voesce sĕ vorbéscă cu Banffy Dezsö, adaoge fóia din Cluşiu, trebue sĕ vorbéscă cu elŭ uuguresce. Unŭ jude de cercŭ dela satŭ s'a dusŭ odată la dênsulŭ şi i-a vorbitŭ romănesce. Nicĭ că a vrutŭ sĕ-lŭ asculte, ci i-a datŭ îndată drumulŭ. Când notarulŭ a sositŭ acasă, a aflatŭ ordinulŭ prin care este suspendatŭ din postŭ. Tóte rugările lui au fostŭ zadarnice. După unŭ anŭ de ḑile, acelaşĭ notarŭ sĕ fi întêlnitŭ pe fişpanulŭ pe drumŭ şi sĕ-lŭ fi agrăitŭ cu o salutare maghiară. Banffy a surîsŭ şi a vorbitŭ câteva cuvinte unguresce cu elŭ. Când s'a întorsŭ notarulŭ acasă, ne asigură fóia maghiară, că a şi aflatŭ pe masă porunca, prin care se retrage suspendarea lui.

Nu'i minunatŭ omŭ acestŭ Banffy Dezsö? In onórea iubileului sĕu, elŭ a isbutitŭ, ca adunarea comitatensă din Solnocŭ-Dobêca sĕ priméscă unŭ proiectŭ pentru maghiarisarea numelorŭ romănescĭ, şi adoratorii lui ungurĭ au înţelesŭ aşa de bine la ce ţintesce fişpanulŭ, încâtŭ pe unŭ membru alŭ adunării nu'lŭ mai lăsară nicĭ măcarŭ a vorbi romănesce în adunare.

Inainte cu câteva ḑile br. Banffy le demonstrase Românilorŭ şi Saşilorŭ din comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ, că elŭ şi cu patronulŭ sĕu din Pesta suntŭ hotărîţĭ a nu mai suferi, ca representanţii comitatului sĕ se servéscă în comitatŭ de altă limba, decâtŭ numai de cea maghiară.

Intr'adevĕrŭ, nimicŭ nu póte ilustrá mai bine politica d-lui Tisza faţă cu naţionalităţile nemaghiare, ca zelulŭ acesta ce-lŭ desvóltă creatura sa în prigonirea limbei române şi germane. Părţile ofensate se provócă la art. de lege 44 din 1868. Dar ce-lŭ dóre pe d. Tisza şi pe uceniculŭ sĕu Banffy de lege! Tisza şi Banffy ḑicŭ: „legea suntemŭ noi,“ şi o interpretéză cum le vine lorŭ la socotélă.

Ceea ce era mai înainte legalŭ şi se practica după legile esistente, astăḑĭ se declară de ilegalŭ. Volnicia organelorŭ administrative a ajunsŭ la culme şi aḑĭ poporulŭ póte cânta cu mai mare dreptŭ ca ori şi când: „Nu'i, nu'i dreptate, nu'i!“

Amŭ ḑisŭ în totdéuna, că preferimŭ mai bine absolutismulŭ, decâtŭ unŭ constituţionalismŭ deşuchiatŭ ca celŭ de aḑĭ, ce deschide cariera cea mai strălucită unorŭ ómenĭ ca br. Banffy, carĭ se distingŭ numai prin totala ignorare a intereselorŭ de viaţă şi prin prigonirea limbei şi naţionalităţii celorŭ ce au nenorocirea de a fi administraţĭ de ei.

Sêrmană ţéră, pe ce mânĭ ai ajunsŭ!

Din comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca.

Deşiu, 15 Maiu 1885.

Domnule Redactorŭ!

Mĕ dóre inima, când Vĕ scriu aceste. In congregaţiunea de astăḑĭ, între alte obiecte, veni la ordinea ḑilei proiectulŭ ca **maghiarisarea numelorŭ românescĭ** sĕ se ridice la valóre de conclusŭ alŭ congregaţiunei (adunărei) şi cu ocasiunea desbaterei asupra acestei cestiunĭ se iviră scene aşa de turbulente, încâtŭ nu se potŭ descrie. Era sĕ se trécă simplamente la ordinea ḑilei preste acestŭ obiectŭ, când se sculă d-lŭ **Medanŭ** fostŭ deputatŭ în dieta ţĕrii şi cu argumente tari voi sĕ arăte rĕulŭ ce-lŭ produce acéstă schimbare neconsciențiósă de nume cu deosebire la cărţile funduare, acésta însĕ abia o putŭ face de strigătele mameolucilorŭ: »elál, elál« (renunţă la cuvêntŭ).

Cu aceea-şĭ putere de argumentare vorbi în contra acestui proiectŭ veteranulŭ luptătorŭ **G. Manu** advocatŭ în locŭ. Ambii aceştia însĕ vorbiră în limba maghiară.

După ce vorbiră câţi-va şoviniştĭ pentru proiectulŭ acesta, cerù cuvêntulŭ bravulŭ advocatŭ **Gregoriu Steţiu** din Gherla, însĕ la auḑulŭ accentelorŭ limbei nóstre dulcĭ, se ridică unŭ vuetŭ asurḑitorŭ, carele nu voia sĕ înceteze: »megáĺj!«

Indeşertŭ însuşĭ prefectulŭ Banffy se vede silitŭ a se provocá la articlulŭ de lege, care îndreptăţesce pe Românĭ d'a se folosi de limba lorŭ în adunarea comitatensă şi voiesce sĕ facă a fi ascultatŭ d-lŭ advocatŭ Steţiu, înzadarŭ se provocă d-lŭ Steţiu la cavalerismulŭ (?) naţiunei maghiare, care cavalerismŭ ar trebui sĕ respecteze legea, totuşĭ numai după o luptă de unŭ întregŭ pătrarŭ de oră, d-lŭ Steţiu putŭ vorbi între desaprobările mamelucescĭ în contra maghiarisărei păgubitóre. Ca şi antevorbitorii sĕĭ dd. Medanŭ şi Manu, d-lŭ Steţiu arĕtă până la evidenţă rĕulŭ acestei lucrărĭ şoviniste. Insĕ îndeşertŭ se provocă astăḑĭ omulŭ la minte sănĕtósă între puternicii ḑilei, aceea nu se mai află, nu raţiunea domnesce astăḑĭ, ci sângele şi carnea.

Nu potŭ sĕ nu amintescŭ, că domnulŭ Steţiu voindŭ sĕ arĕte nemulţumirea, ce produce între Românĭ acéstă maghiarisare, a ḑisŭ, că acésta **revoltă inimile Românilorŭ**. Cuvêntulŭ »revoltă« însĕ esprimatŭ în înţelesulŭ nevinovatŭ era câtŭ p'aci sĕ fie interpretatŭ în sensŭ de revoluţiă şi comitele supremŭ ameninţândŭ pe vorbitorŭ, că ar folosi terminĭ agitatorĭ, îi respinse »espresiunile de acéstă calitate« şi îi ḑise, că folosindŭ aceste espresiunĭ, elŭ, prefectulŭ, s'ar puté îndoi de patriotismulŭ d-lui vorbitorŭ.

Proiectulŭ de maghiarisare fù primitŭ de mamelucĭ cu strigăte de »éljen« sgomotóse. Abia îşĭ póte cine-va face şi numai închipuire, câtŭ de departe stămŭ noi de liberalismŭ şi constituţionalismŭ, şi de egala îndreptăţire în acestŭ statŭ.

Lupta Românului astăḑĭ este luptă de Titanŭ. Mare durere însĕ, când dela acésta luptă se retragŭ bărbaţĭ, cum este d-lŭ adv. **Munteanu**....

Trebue sĕ adaugŭ, că astăḑĭ aicĭ este mare sĕrbătóre pe partea maghiară: serbarea jubileului de 10 anĭ a domnirei în acestŭ comitatŭ a lui Banffy, ca fişpanŭ (prefectŭ).

De eri încă se făcură pregătirile. Stindarde naţionale maghiare pe casele din piaţă şi dese stindarde în tóte stradele.

Porţĭ triumfale la întrările în promenade cu inscripţiunĭ diverse dintre carĭ citezŭ una: »Jöjj! éltett a nép, életed életet ád.« (Vino! poporulŭ te aclamă, viaţa ta dă viaţă!)

Poporulŭ plânge amarŭ în sărăcia la care a ajunsŭ sub stăpânirea lui Banffy. Acésta însĕ nu-i împedecă pe şoviniştĭ ca sĕ jubileze.

Óre unde vomŭ ajunge mergêndŭ totŭ aşa?!

Pe séră la 10 óre va fi unŭ banchetŭ datŭ în onórea jubiliarului. Ore avea-vomŭ durerea de inimă a vedé la acelŭ banchetŭ pe vr'unŭ Românŭ?

Constantulŭ.

Impunerea cu sila a limbei maghiare.

Bistriţa, 1 Maiu 1885.

La 4 Maiu s'a ţinutŭ congregaţiunea comitatului Bistriţa-Năsĕudŭ, care constă aprópe esclusivŭ din membri germanĭ şi românĭ. Cu acéstă ocasiune, s'a pututŭ esperia din nou, cum se respecteză de Maghiarĭ limba Nemaghiarilorŭ. Fişpanulŭ br. Banffy, armatŭ cu ordinaţiunea ministrului de interne dela 18 Martie a. c., care nu mai permite sĕ se aducă în congregaţiunea comitatensă moţiunĭ în limba nemaghiară, n'a vrutŭ s'auḑă vorbindu-se nicĭ nemţesce, nicĭ romănesce.

Adjutantulŭ fişpanului Banffy, notarulŭ supremŭ Panczel cetì aceea ordinaţiune ministerială, dar numai în limba maghiară, cu tóte că cei mai mulţĭ membri nu sciu limba maghiară. Acea ordinaţiune, care e o rĕsbunare a ministrului pentru hotărîrea comitatului luată în contra reuniunei de maghiarisare din Cluşiu, dispune ca tóte propunerile ce au sĕ se desbată în congregaţiune, respective protocolulŭ ce se ia asupra desbaterilorŭ comisiunei permanente, sĕ fie compusŭ numai în limba statului, adecă în cea maghiară. Pe lângă acésta, proiectulŭ statutului de pensiune sĕ nu se facă decâtŭ numai în limba maghiară.

Adv. Filkeni respică cuprinsulŭ ordinaţiunei ministeriale şi comunică, că comisiunea permanentă a hotărîtŭ sĕ propună a se face o representaţiune în contra ordinaţiunei ministrului, întemeindu-şĭ acéstă propunere pe art. de lege 44 din 1868.

Adv. Löw arĕtă că i se pare fórte straniu, că din partea ministrului în aceeaşĭ afacere, în acelaşĭ timpŭ, se iau dispositiunĭ cu totulŭ diferite, deórece într'o ordinaţiune către municipiulŭ Sibiiului a ordonatŭ, că comisiunea permanentă are sĕ facă propunerĭ în limba maghiară, fără însĕ de a fi eschise celelalte două limbĭ.

Fişpanulŭ Banffy declară la acésta, că elŭ până acum n'a avutŭ nicĭ o ocasiune de a vorbi despre acésta cu ministrulŭ, cum se întêmplă că aceste dispositiunĭ stau în contraḑicere unele cu altele, şi prin urmare acum nu póte da nicĭ o lămurire.

Representaţiunea ce o adreséză comisiunea permanentă ministrului în contra ordinaţiunei sale cuprinde în resumatŭ următórele:

Art. de lege 44 din 1868, care tractéză despre egala îndreptăţire a naţionalităţilorŭ, permite în § 2, ca protocólele jurisdicţiunilorŭ, afară de limba statului, sĕ se pórte şi în limbile protocolare ce sunt în valóre în comitatulŭ respectivŭ, şi totdeodată membrii sĕ se folosécă în adunările jurisdicţionare de limba lorŭ maternă. Prin ordinaţiunea ministerială maioritatea membrilorŭ congregaţiunei comitatului Bistriţa-Năsĕudŭ, carĭ nu cunoscŭ limba statului, se aducŭ în neputinţă de a desbate asupra lucrărilorŭ ce li se presintă. Afară de acésta ordi-

naţiunea nu e întemeiată pe lege. Comisiunea permanentă cere prin representaţiune, ca ministrulŭ sĕ 'şĭ revóce ordinaţiunea.

Urmă apoi o scurtă desbatere asupra afacerii »reuniunii de cultură«, în care preotulŭ Kramer arătă, că congregaţiunea comitatensă cu hotărârea sa din adunarea trecută 'şĭ-a împlinitŭ o datoriă patriotică, şi anume de a se evita orĭ-ce neînţelegere între naţionalităţĭ.

Fişpanulŭ nu s'a mulţămitŭ cu o decisiune a adunării comitatense, privitóre la comuna Nepos. Adunarea adecă întări hotărîrea amintitei comune, d'a întrebuinţa o sumă de 8000 fl. din averea comunală în favórea unei scóle confesionale. Fişpanulŭ a făcutŭ recursŭ.

Vĕ este fórte bine cunoscutŭ, câte neajunsurĭ face fişpanulŭ Banffy Nemaghiarilorŭ din comitatele Solnocŭ-Dobêca şi Bistriţa-Năsĕudŭ, cărora le sapă mereu terenulŭ de sub picióre, îi ameninţă şi 'i teroriséză, restrîngêndu-le ḑi cu ḑi drepturile. In astfelŭ de împrejurărĭ vĕ puteţĭ închipui ce impresiune a produsŭ p'aci faptulŭ, că M. Sa monarchulŭ l'a decoratŭ cu crucea de cavalerŭ alŭ »Ordinului Leopold«. D.

SCIRILE ḐILEI.

Veteranulŭ nostru publicistŭ d. G. Bariţŭ face cunoscutŭ publicului românŭ, că ḑiarulŭ sĕu »Observatorulŭ« va înceta la 1 Iuliu de a mai apărê. Acéstă încunosciinţare ne surprinde în modŭ fórte neplăcutŭ, în împrejurărările de faţă. D. Bariţŭ îşĭ ia „rĕmasŭ bunŭ" dela cetitorii »Observatorului« prin următórele şire:

Rĕmasŭ bunŭ. — »Cu acéstă formulă de vorbire salută Românulŭ ardeleanŭ pe consângenii, amicii şi cunoscuţii sĕi atuncĭ, când se desparte de ei pe timpŭ mai îndelungatŭ séu pe tótă viaţa sa. Totŭ cu aceste cuvinte se va despărţĭ şi ḑiarulŭ „Observatorulŭ« de lectorii sĕi în ḑiua ss-lorŭ apostolĭ Petru şi Pavelŭ din anulŭ acesta. In apelulŭ meu adresatŭ lectorilorŭ mai ântêiu în Nr. 100 din 27/15 Denemvrie 1884 ḑisesemŭ, că »m'am decisŭ sĕ mai portŭ péna de publicistŭ încă unŭ anŭ de ḑile, pentruca cu voia lui D-ḑeŭ sĕ împlinescŭ cinciḑecĭ de anĭ ai activităţii mele«; totŭ atuncĭ însĕ am adausŭ, că »mai avemŭ înaintea ochilorŭ încă şi alte lipse arḑĕtóre ale publicului nostru din aceste ţĕrĭ, despre care nicĭodată nu se póte scrie şi vorbi de ajunsŭ«. Şi iarăşĭ: »Suntŭ cestiunĭ şi ramurĭ de sciinţă, fără a cărorŭ discuţiune şi propagare, politica ḑilei este şi rĕmâne stérpă, neînţelésă şi nefolositóre". Una din acestea misiunĭ mi s'a încredinţatŭ mie de către secţiunea istorică, misiune pe câtŭ de frumósă şi onorifică, tocmai pe atâta de grea şi răpitóre de timpŭ. Alăturea cu una ca acésta, retragerea totală din luptele politice militante este o consecinţă naturală imperiósă, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, că precum observaserămŭ totŭ în susŭ citatulŭ apelŭ din Decembre, nicĭdecum nu avemŭ plăcere, »de a mai face şi sacrificiu materialŭ pre lângă cruda labóre ce ni se cere". Aşa dară »Observatorulŭ" va mai apărê încă numai douĕ lunĭ de ḑile, Maiu şi Iuniu, apoi va înceta. De aceea noi deşchidemŭ abonamentŭ încă numai pe aceste douĕ lunĭ cu 1 fl. 40 cr.

—0—

Rĕposatulŭ comerciantŭ din Braşovŭ, d. Dumitru Lupanŭ a lăsatŭ fondului Reuniunei pentru ajutorarea vĕduvelorŭ sĕrace din Braşovŭ şi Sĕcele suma de 50 fl. v.a., care s'a predatŭ Reuniunei. Se aduce la cunoscinţa publică prin d-na preşedintă Sus. A. Mureşianŭ, că acéstă sumă s'a adausŭ la capitalulŭ fondului Reuniunei sub titlulŭ: »legatulŭ lui Dimitrie D. Lupanŭ fára destinaţiune specială« într'u eternă şi binecuvêntată memoriă a piosului donatorŭ.

—0—

Foile maghiare ne spunŭ, că statutele »reuniunei maghiare de cultură« din Cluşiŭ s'au reîntorsŭ dela ministerulŭ de interne. D'lŭ Tisza le aprobă în principiu, cerêndŭ numai d'a se face unele modificărĭ secundare, cu scopŭ ca statutele sĕ fie mai scurte. Acelaşŭ d. Tisza a refusatŭ aprobarea statutelorŭ societăţii proiectate »Opinca română,« cu tóte că aceste statute erau multŭ mai nevinovate »în principiu« Aşa se petrecŭ lucrurile aḑĭ în statulŭ »liberalŭ-constituţionalŭ" sub părintesculŭ guvernŭ alŭ »patrioticului« Tisza Kalman.

—0—

Artista în pictură Parlaghi Vilma a cerutŭ dela comisiunea esposiţiunei însărcinată cu supraveghera obiectelorŭ ce se ţinŭ de arta picturei, ca sĕ-i concédă a espune deosebitŭ portretulŭ lui Kossuth pentru câteva sĕptĕmânĭ. Se aştéptă cu nerăbdare hotărârea comisiunei.

—0—

D. vice-comite din Făgăraşŭ Daniilŭ de Grămoiu face cunoscutŭ, că şedinţa generală ordinară de primăvéra a consiliului municipalŭ este conchemată pe ḑiua de 18 Maiu 1885 la 10 óre a. mer. în sala de şedinţe a casei comitatului, la care suntŭ învitaţĭ a participă toţĭ membrii aceluia. Obiectele de pertractare ale şedinţei generale vorŭ fi: 1) Raportulŭ anualŭ alŭ vicecomitelui. 2) Raportulŭ anualŭ alŭ preşedintelui sedriei orfanale. 3) Presentarea articulilorŭ de legĭ sancţionate. 4) Rescripte ministeriale. 5) Notele autorităţilorŭ streine. 6) Raţiunile anului trecutŭ 1884 despre fondurile comitatense şi alte cause gremialĭ, dintre carĭ suntŭ mai ponderóse: a) staverirea strădărei unei obligaţiunĭ despre luarea unui împrumutŭ necesarŭ de 52,250 fl. concesŭ de înaltulŭ ministerŭ regiu de interne spre acoperirea speselorŭ de edificarea casei comitatului, şi b) ocuparea prin alegere a postului de perceptorŭ comitatensŭ devenitŭ vacantŭ prin mórtea fericitului Nicolau Cipu 7) Suplicele şi raţiunile comunelorŭ. 8) Suplicele privaţilorŭ şi eventualele propunerĭ. Programa specificată se espune în sala de şedinţe a casei comitatului, unde se póte vedea sub decursulŭ órelorŭ oficióse.

—0—

Ministrulŭ ungurescŭ de agricultură, comerţŭ şi industriă a permisŭ, ca în comuna Poiana sĕrată din comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, têrgulŭ anualŭ sĕ se ţină de astădată la 17 şi 18 Maiu, ér nu la 19 şi 20 Maiu.

—0—

Advocatului slovacŭ Paul Valasek din Neutra, findcă a luatŭ parte la serbarea lui Metodiu şi Chirilŭ în Petersburg, la întórcerea sa acasă i s'au spartŭ tóte ferestrile.

—0—

Tabla regéscă din Pesta a eliberatŭ pe Iuliu Verhovay, redactorulŭ ḑiarului »Függetlenség," şi pe fratesĕu Ludovicŭ de acusarea, că au defraudatŭ banĭ. Pe Verhovay Iuliu l'a eliberatŭ şi de delictulŭ de presă ce i se împută. Pe Wilkens însĕ l'a condamnatŭ. Unde dai şi unde crapă.

—0—

Prin Sibiiu se vorbesce, că sentinţa de mórte pronunţată în contra lui Kleeberg şi Marlin a sositŭ şi că gâdele a fostŭ chematŭ prin telegrafŭ în Sibiiu, ca sĕ-i esecute.

—0—

Cestiunea autocefaliei bisericei române faţă cu patriarchia din Constantinopole, cestiune care a datŭ locŭ la multe neînţelegerĭ şi marĭ discuţiunĭ, a fostŭ în sfîrşitŭ resolvată, în sensulŭ vederilorŭ guvernului românŭ. Biserica română e recunoscută ca absolutŭ independentă şi autocefală.

—0—

D. I. Zalomitŭ, rectorulŭ universităţii din Bucurescĭ şi profesorŭ de filosofiă, a încetatŭ din viaţă în etate de 65 anĭ, lăsândŭ eterne regrete celorŭ ce l'au cunoscutŭ şi o dulce amintire elevilorŭ sĕi.

—0—

Ḑiua de 3 (15) Maiu s'a serbatŭ în Brăila după următorulŭ programŭ: Stindarde naţionale ridicate la localulŭ societăţii »Carpaţii,« la membrii şi amicii societăţii; întrunire la $7^1/_2$ a. m. în localulŭ societăţii pentru deschiderea solemnităţii, şi de acolo însoţiţĭ de musică o mică escursiune la grădina publică, esecutându-se mai multe cântece naţionale; la 10 óre a. m. în biserica sf. Apostolĭ Te-Deum, cântândŭ şi corulŭ; discursŭ ocasionalŭ despre însemnătatea acestei ḑile şi cetirea unorŭ părţĭ alese din discursulŭ programŭ alŭ fericitului Bărnuţŭ. Séra banchetŭ.

—0—

Ploile au fostŭ în ḑilele acestea generale în România. Recoltele suntŭ frumóse aprópe pretutindenea.

—0—

Regina Svediei şi Norvegiei împreună cu fii sĕi se află la Sinaia, unde vorŭ rĕmânê până la 8 Maiu v., când apoi vorŭ plecă la Stocolmŭ.

—0—

Căpitanulŭ Neumann din intendantura militară română a fostŭ înaintatŭ la gradulŭ de maiorŭ, ḑice „Kr. Ztg.« Acesta este celŭ dintêiu jidovŭ în armata română, care a obţinutŭ acestŭ gradŭ.

—0—

»Telegrafulŭ« din Bucurescĭ spune, că 30 familii bulgare, care au plecatŭ de prin satele judeţului Ilfovŭ în Rusia, s'au întorsŭ cu toţii îndĕrĕtŭ. Bieţii ómenĭ au fostŭ înşelaţĭ de către nişte rĕi-voitorĭ, carĭ le făgăduiră munţĭ de aurŭ dincolo de Prutŭ. La Unghenĭ ei au fostŭ alungaţĭ cu nahaicĭ îndĕrĕtŭ. Aceste familii vêndêndu-şĭ gospodăria lorŭ aci suntŭ acum reduse la cea mai umilitóre miseriă.

—0—

Intre Turcia şi Bulgaria s'au ivitŭ neînţelegerĭ, ḑice »Românulŭ,« în privinţa decoraţiunii „Ordinulŭ Alexandru," deórece Bulgaria, fiindŭ sub suveranitatea Porţii, n'ar avea dreptulŭ sĕ facă decoraţiunĭ. De altă parte se spune, că împĕratulŭ Austriei şi chiar alŭ Rusiei arŭ fi primitŭ acéstă decoraţiune, astfelŭ că, implicitŭ, au recunoscutŭ Bulgariei dreptulŭ de a o decretá.

—0—

Se telegrafézá din Sofia, că guvernanta şi femeea din casă a agentului britanicŭ de acolo au fostŭ atacate şi jefuite în préjma oraşului de nisce soldaţĭ bulgarĭ, carĭ le-au făcutŭ sĕ sufere şi cele din urmă ultragii. Colonia europénă e fórte emoţionată din causa acestui incidentŭ.

O scenă comică după teatru.

Artistulŭ dramaticŭ ungurŭ Kovacs Gyula dela teatrulŭ naţionalŭ maghiarŭ din Cluşiu a datŭ în Braşovŭ mai multe representaţii ca óspe alŭ trupei ungurescĭ, care jócă aci. Cu acéstă ocasiune a făcutŭ o escursiune şi la Săcele, unde a statŭ câteva ḑile şi a datŭ şi representaţiunĭ. Unŭ corespondentŭ din Săcele alŭ fóiei „Kolozs. Közl.« istoricesce, că şi Românii ar fi luatŭ parte la aceste representaţii bătêndu-se după locurĭ. Românii aceştia (cine-o fi fostŭ D-ḑĕu îi scie) ḑice corespondentulŭ, că n'au fostŭ la banchetŭ (se vede că n'au fostŭ învitaţĭ), dar dorulŭ lorŭ, de a vedé pe marele artistŭ ungurŭ, sĕ fi fostŭ aşa de mare, încâtŭ sĕ fi statŭ la pórta Otelului »Panonia« până la 2 óre din nópte, când artistulŭ, după ce a bĕutŭ şi a mâncatŭ bine cu fraţii sĕi Ciangăi, s'a depărtatŭ către casă. Atuncĭ sĕ-lŭ fi întêmpinatŭ dinaintea porţii preotulŭ George Urdea din Cernatŭ adresându-i următorulŭ discursŭ:

»Stimate Domnule! Mĕ rogŭ de ertare că, după ce — durere — nu cunoscŭ limba maghiară, mĕ adresezŭ către d-ta românesce şi mĕ rogŭ, ca sĕ 'mĭ facĭ onóre cu cinstita d-tale persónă pentru câteva momente. No doi, eu şi d. preotŭ Iónŭ Odorŭ, te aşteptămŭ aici deja de douĕ óre, ca celŭ puţinŭ pentru câteva clipite sĕ avemŭ norocirea de a te vedé faţă 'n faţă, pe d-ta, pe marele artistŭ, pe omulŭ cu inima mare; ca sĕ putemŭ vedé acei ochĭ, din carĭ s'au revĕrsatŭ asupră-ne entusiasmulŭ în aşa mĕsură, încâtŭ a aprinsŭ în inimile nóstre nisce sentimente până acuma cu totulŭ necunoscute nouĕ.«

La aceste cuvinte, artistulŭ sĕ fi întratŭ apoi cu preoţii în birtŭ, unde sĕ fi petrecutŭ cu ei încă câteva momente. Acéstă ocasiune sĕ o fi întrebuinţatŭ preotulŭ Urdea şi pentru ridicarea unui toastŭ în onórea „marelui artistŭ," în care mulţămì mai ântêiu, că actorulŭ ungurescŭ a venitŭ ca sĕ fericéscă şi Sĕcelele cu arta lui, care a strălucitŭ în oraşele ungurescĭ. Mai departe sĕ fi ḑisŭ numitulŭ preotŭ:

»....Erăşĭ din sufletŭ regretŭ, că nu cunoscŭ limba maghiară, în care tu vorbescĭ către inimă şi sufletŭ, dér cu tóte astea am înţelesŭ totŭ (sic!) şi am simţitŭ — ceea ce nu voiu uita nicĭ odată în viaţa mea — adevĕrulŭ ce l'a propoveduitŭ arta ta. 'Ţĭ mulţămescŭ, că a venitŭ la noi ca unŭ rege, care nu face deosebire între popórele sale (bravo corespondentŭ!) Noi amŭ păţit'o cu artiştii din Bucurescĭ, cu sângele nostru, carĭ fiind la Braşovŭ n'au venitŭ la noi în satŭ în mijloculŭ poporului. Dér tu ai venitŭ! Ne-ai ridicatŭ până la tine şi ai aprinsŭ însufletulŭ nostru făclia. Dorescŭ din sufletŭ, ca pentru simţĕmintele, ce le-ai deşteptatŭ în noi, Dḑeu sĕ te ţină până la cele mai adâncĭ bĕtrâneţe.«

După acésta sĕ fi vorbitŭ şi preotulŭ Odorŭ accentuândŭ câtŭ de multŭ a contribuitŭ comedianulŭ ungurŭ de a lăţi iubirea către naţia maghiară între Românii din Sĕcele, şi sĕ fi sfĕrşitŭ discursulŭ sĕu cu aceste cuvinte: »Tu ai venitŭ, noi te-amŭ vĕḑutŭ, tu ai învinsŭ! Sĕ trăescĭ la mulţĭ anĭ!«

Nu e acesta unŭ lucru, care'ţĭ înalţă inima! esclamă şugubĕţulŭ corespondentŭ alŭ fóiei maghiare din Cluşiu. Mare minune s'a întêmplatŭ, dacă comedianulŭ ungurŭ a sciutŭ sĕ răpéscă cu asaltŭ chiar şi inimile preoţilorŭ din Sĕcele, carĭ nu-lŭ potŭ pricepe. Invenţiosŭ şi glumeţŭ mai este şovinistulŭ Ciangău, care raportézá asemenĭ lucrurĭ din Sĕcele.

Rĕmâne, ca sĕ aflamŭ dela susŭ numiţii preoţĭ, dacă le convine ca sĕ se scrie despre dênşiĭ asemenĭ »caraghioslîcurĭ« prin foile ungurescĭ.

Budapesta, 1 (13) Maiu 1885.

(Coresp. part. a »Gaz. Trans.)

Universitatea regéscă scienţifică de aicĭ, astăḑĭ, ceea ce se repetézá în totŭ anulŭ, printr'o şedinţă festiva ţinută în sala de gală, unde se facŭ şi promoţiunile, şi-a serbatŭ aniversarea de 105 anĭ a renovárei sale prin gloriósa împĕrătésă Maria Teresia. Dar serbarea de astăḑĭ a fostŭ ceva mai festivă decâtŭ de comunŭ, fiind-că astăḑĭ s'a serbatŭ şi jubileulŭ de 250 anĭ alŭ înfiinţărei acestei universităţĭ prin cardinalulŭ Petru Pazmaneu Acestei şedinţe i-a premersŭ unŭ serviciu divinŭ, care s'a ţinutŭ în capela universităţii. Şedinţa s'a începutŭ la $11^1/_4$ óre din ḑi fiindŭ de faţă ministrulŭ de culte şi instrucţiune Trefort, doi episcopĭ catolicĭ, întregŭ senatulŭ universitarŭ, mai mulţĭ profesorĭ între carĭ şi d. Romanŭ, câteva dame din clasa de mijlocŭ, câţiva onoraţiorĭ şi funcţionarĭ mai înalţĭ, şi apoi firesce, mulţimea preponderantă a celorŭ presenţĭ au format'o studenţii de universitate. Că astăḑĭ s'a petrecutŭ ceva mai estraordinarŭ în sala de gală, s'a putută observá de-o parte

în presența unorŭ persóne distinse, ér de altă parte, că icóna cea mare de pictură oleósă din sală a împĕrătesei Maria Teresia era încinsă cu o cunună de mirtŭ verde, mai departe și prin aceea, ce a datŭ unŭ caracterŭ deosebitŭ serbărei de astăḑĭ, că pe păretele din fruntea salei, lângă care pe o tribună înaltă, unde au ocupatŭ locŭ senatulŭ universitarŭ, profesorii și óspeții mai aleșĭ, între icóna împĕrătesei Maria Teresia și a împĕratului Ferdinandŭ alŭ II era atârnată icóna lui Pazmaneu asemenea încinsă cu cunună de mirtŭ verde, înfățișându-lŭ în momentulŭ când, în 2 Maiu 1635, îmbrăcatŭ în ornatŭ cardinalițiu și în presența a doi preoțĭ a subscrisŭ literele fundațiunale ale acestei universitățĭ.

Serbarea s'a începutŭ conformŭ programei, și anume mai ântêiu rectorulŭ universitățiĭ Dr. Desideriu Bita a cetitŭ unŭ discursŭ solemnŭ despre meritele scientifice ale lui Petru Pazmaneu. Discursulŭ, care este compusŭ destulŭ de frumosŭ și în care s'a atinsŭ și caracterulŭ specialŭ naționalŭ unguresců alŭ lui Pazmaneu a duratŭ mai multŭ de câtŭ o óră, sala se încălḑise cam tare și publiculŭ de abia îĭ aștepta capĕtulŭ.

A urmatŭ apoi declamarea unei ode ocasionale prin stud. jur. a IV. Iuliu Nagy. Autorulŭ odei este unŭ stud jur. de an. III. cu numele Gustavŭ Völgyi, care a câștigatŭ și premiulŭ concursului publicatŭ pentru acéstă odă din partea rectorului. Declamarea a succesŭ binișorŭ, deși décă declamantulŭ se scia folosí de gesticulațiune, efectulŭ puté fi și mai mare. In strofa ultimă a odei făcându-se o provocare către junimea maghiară de inimă (lelke magyar ifjak.) ca décă străbunii lorŭ n'au cuceritŭ acéstă patriă cu forța, s'o cucerésc ă ei (adecă junimea de astăḑĭ) cu puterea spiritului (a szellem erejével.) Acéstă enunciațiune intr'atâta i-a plăcutŭ ministrului Trefort, încâtŭ când studentulŭ a terminatŭ declamarea, a începutŭ a aprobá dândŭ din capŭ, s'a sculatŭ de pe scaunŭ și i-a întinsŭ mâna; dar fiindŭ că studentulŭ n'a observatŭ acésta, a datŭ mâna cu rectorulŭ, decanulŭ și episcopulŭ ce erau mai aprópe și apoi a plecatŭ.

După acésta a urmatŭ cetirea criticei opurilorŭ concursualĭ și a numelui acelora, carĭ au câștigatŭ premii și au meritatŭ lauda. Acestŭ puntŭ alŭ programei l'a esecutatŭ decanulŭ facultățiĭ teologice Dr. Raymund Rapaics. In urmă rectorulŭ a împărțitŭ premiele și cu acésta serbarea s'a încheiatŭ pre la órele $1^1/_4$ din ḑi.

Amintescŭ aicĭ, ca unŭ semnŭ îmbucurătorŭ pentru noi, că între cei premiațĭ figuréză și d-lŭ Enea Hodoșŭ stud. filos. an. III, care pentru opĕratulŭ sĕu, cu care a concursŭ la tema pusă din filologia română, despre raportulŭ, relațiunea și influința limbei române asupra celei maghiare și vice-versa a câștigatŭ unŭ premiu de 50 fl.*)

Ael—

TELEGRAMĂ PART. A »GAZ. TRANS.«

Brăila, 3 (15) Maiu 1885.

Aniversarea de 3/15 Maiu s'a serbatŭ aici cu mare reușită. Au fostŭ petrecerĭ și banchetŭ strălucitŭ.

DIVERSE.

Fiulŭ mamei Simonŭ. — Tribunalulŭ din Nevers a judecatŭ ḑilele trecute unŭ procesŭ ciudatŭ în felulŭ sĕu. Iacă — dupĕ »le Temps« — în ce consistă elŭ: Intr'o ḑi frumósă din luna trecută, vagabondulŭ Roux bătea câmpii, nu departe de Nevers. Și fiind însetatŭ ca în tot'dauna, intră într'o cârciumă și îi vine d'o dată idea să facă pe surdo-mutŭ, ca sĕ rîḑă puținŭ. Prin gesturĭ, lasă sĕ se înțelégă că îi e sete; cârciumarulŭ îi aduce de bĕutŭ și, după ce l'a servitŭ, se duce sĕ se așeḑe lângă doi bĕutorĭ cum se cade. Unulŭ din bĕutorĭ ḑise cârciumarului: — Ai servitŭ pe unŭ surdo-mutŭ. Se ḑice că sunt ómenĭ șirețĭ și că sciu multe lucrurĭ. Adu unŭ condeiu și pe urmă sĕ-i punemŭ întrebărĭ prin scrisŭ.— Bucurosŭ, rĕspunse cârciumarulŭ, sĕ 'lŭ întrebămŭ dacă scie unde sunt copii mei. Unulŭ e la Paris și altulŭ în Spania. Dacă o rĕspunde, mare șiretŭ trebue sĕ fie. Intrebarea fù pusă și surdo-mutulŭ rĕspunse. Mare fù mirarea celor trei bĕutorĭ. — Trebue, ḑise unulŭ din consumatorĭ, sĕ punemŭ întrebărĭ mai grele. Am avutŭ nouĕ copii; o sĕ 'lŭ întrebŭ, sĕ vedemŭ, póte sĕ 'mĭ rĕspundă? Surdo-mutulŭ scrise aceste cuvinte ca rĕspunsŭ: Ai avutŭ nouĕ copii și jumĕtate. Imărmurirea celorŭ trei prietenĭ fù atâtŭ de mare, încâtŭ moșŭ Martinŭ, care pusese întrebarea, bĕù unŭ paharŭ de vinŭ, ca sĕ 'șĭ vie în fire. — Ah! prietenii mei, strigă elŭ cu convicțiune, surdo-mutulŭ e unŭ fermecătorŭ. Am avutu nouĕ copii, afară de acésta, nevastă-mea a lăpĕdatŭ, ceea-ce face nouĕ și jumătate; dar nu se scia acésta, pentru că nu o spusesemŭ la nimenĭ. — Acestŭ omŭ de sigurŭ trebue sĕ fie unŭ vrăjitorŭ. Ei bine, sciţĭ ce e de făcutŭ? trebue sĕ aducemŭ pe bĕtrâna Simonŭ, alŭ cărei fiu a dispărut de douĕ-ḑecĭ de anĭ. Vrăjitorulŭ ne va spune ce a devenitŭ acestŭ băiatŭ. Unulŭ din ei se duse și venì cu mama Simonŭ, vĕduvă săracă — alŭ cărei fiu într'adevĕrŭ, părăsise într'o ḑi loculŭ natalŭ și nu se mai întorsese. — Puté-vei, întrebară ei prin scrisŭ pe surdo-mutŭ, sĕ ne spui ce s'a făcutŭ tênĕrulŭ Simonŭ? — Da, însă trebue sĕ 'mĭ dațĭ douĕḑecĭ de francĭ. I se dă banii cerutĭ și surdo-mutulŭ începe sĕ scrie. Pe când scria, moșŭ Martin. care avé ochii fixațĭ pe elŭ, ḑise tare vecinului sĕu: — Eu credŭ unŭ lucru: că acestŭ vrăjitorŭ și tênĕrulŭ Simonŭ; îi sémĕnă multŭ. Vrăjitorulŭ trăgea cu urechia.... Continuă sĕ scrie și presentă mamei Simonŭ o hârtiă, unde se găsea aceste cuvinte: »Oh! mamă, nu 'țĭ îmbrățișezĭ fiulŭ?« Și începù a plânge. Biata bĕtrână zăpăcită, crede într'adevĕrŭ că 'șĭ recunósce copilulŭ. Ilŭ sĕrută și 'lŭ ia cu dênsa. Surdo-mutulŭ, din acelŭ momentŭ, își regăsesce vocea; povestesce călĕtoriile și întêmplările sale. E sĕrbătoritŭ, i se dă banĭ. In fine, după câteva ḑile, plécă la Nevers cu pretinsa lui familiă pentru a'i presenta, ḑicea elŭ, pe logodnica sa, și face ca sĕ fie considerată astfelŭ o fată de stradă, care împarte îndată cu dênsulŭ generositățile bieților păcăliți. Dar totulŭ are unŭ sfêrșitŭ. Roux a fostŭ condamnatŭ în cele din urmă pentru escrocheriă, la șése lunĭ de închisóre, în mijloculŭ risurilorŭ auḑitoriului și zăpăcelei țĕranilorŭ naivĭ, victime a prea marei lor credulitățĭ.

***

Otrăvirea din Galațĭ. — Cu privire la casulŭ de otrăvire dela scóla secundară de fete, iată detaliele positive ce aflăm »Vocea Covurluiului«: Fata Petrovicĭ Zoe din clasa I (nu clasa III, cum amŭ spusŭ în No. trecutŭ), era leneșă, repeta anulŭ acesta clasa I și nicĭ acum nu era sĕ fie promovată. Mama sa îi ḑisese că, de nu va fi promovată, sĕ n'o mai vaḑă prin casă. Ea, sciindŭ că are sĕ rĕmâiă repetentă și anulŭ acesta, s'a hotărâtŭ sĕ se sinucidă. A sustrasŭ de la bunu-sĕu, droghistŭ, o cantitate de acidŭ arseniosŭ și a înghițitŭ o parte. A mai datŭ și altorŭ copile, cum amŭ spusŭ, spuindu-le că e zaharŭ de ghiață, dar numai douĕ au gustatŭ care s'aŭ îmbolnăvitŭ. Dupĕ ce a luatŭ ea toxicu, fata Petrovicĭ, închipuindu'șĭ, se vede, că directórea e causa că rĕmâne repetentă, séu numai spre a face rĕu, a profitatŭ de unŭ momentŭ când lipsea bucătărésa și a pusŭ substanța otrăvitóre în supă, ceeace a causatŭ intoxicarea d-nei și d-șórelorŭ Orghidanŭ și bucătăresei. După ce a vĕḑutŭ urmările faptei sale, hotărâtă a se sinucide, sau de frică, a căutatŭ sĕ se înece. A plecatŭ spre casarma infanteriei, unde malulŭ fiind înaltŭ nu s'a putută arunca; atuncĭ s'a întorsŭ spre vadulŭ sacagiilorŭ, și pe când se apropia de Dunăre, a fostŭ prinsă de poliță, ce-o căuta după ordinulŭ parchetului. Pe când i se făcea instrucțiunea, a începutŭ a lucra otrava la ea; a fostŭ trimisă la spitalŭ, unde, cu tóte ajutórele ce i s'au datŭ, a murită Sâmbătă nóptea, pe la 12 ore. Ast-felŭ s'a închisŭ acțiunea publică. Fata era în etate de 14 anĭ.

***

Cum trebue sĕ fie bărbatulŭ și cum sĕ nu fie. — Bărbatulŭ se fie ca florile voióse și dulcĭ, și nicĭ așa ca florile: se nu sĕ lase a fi culesŭ de tótă mâna. — Bărbatulŭ se fie ca termometru: progresândŭ cu timpulŭ caldŭ, dar nicĭ așa ca termometru: sĕ nu fie priitorŭ de răcéla — Bărbatulŭ sĕ fie iubitorŭ ca fluturele, dar nicĭ așa ca fluturele: sĕ nu iubéscă tóte florile. — Bărbatulŭ se fie ca Amorulŭ, dar se nu-șĭ cheltuiască săgețile ca Amorulŭ. — Bărbatulŭ sĕ fie unŭ altarŭ, în care femea sĕ-șĭ ia putere și curajŭ; dar sĕ nu fie numai altarŭ.

***

Unŭ magnatŭ bătutŭ. — Din Budapesta se scrie de la 26 Aprilie: Intr'o loje a Orfeului ședeau douĕ dame, cunoscute ca frumsețĭ în societatea capitalei, cu rudele lorŭ. In aceeașĭ loje era și unŭ pictorŭ tinĕrŭ, unulŭ dintre artiștii cei mai talentațĭ ai Ungariei. In loja vecină ședeau doi magnațĭ tinerĭ, dintre carĭ celŭ mai tinĕrŭ totŭ sufla fumŭ din țigară în loja de alăturĭ. Tinĕrulŭ pictorŭ, care ședea cu spatele spre aristocrații cei doi, întorcêndu-se odată, magnatulŭ îi suflă fumŭ în obrazŭ. Artistulŭ, care e și unŭ gimnasticŭ excelentŭ — rugă pe vecinŭ sĕ se pórte mai cuviinciosŭ, la care i se rĕspunse prin insulte grosolane. Pictorulŭ îi replică după cum merita ḑicêndŭ: »Dacă nu eștĭ unŭ lașŭ, poftimŭ afară, cacĭ aicĭ nu te potŭ pedepsi.« Artistulŭ iritatŭ strigă tare și totŭ publiculŭ își concentră atenția asupra lorŭ. Tinĕrŭ magnatŭ își scóse carta de vizită și o dete pictorului, care scuipă pe cartă. Atuncĭ magnatu întrebuință cuvinte de ofensă, dér urmă pe pictorŭ în Foyer, unde se petrecù o scena fără exemplu. Pictorulŭ apucă pe acelŭ tinĕrŭ, îlŭ pălmui și îlŭ părui, până ce spectatorii interveniră și'lŭ opriră. Veniră doi amicĭ ai magnatului și spuseră pictorului, că magnatu insultatŭ este din una din cele mai însemnate familii de conte din Transilvania, la care pictorulŭ rĕspunse, că s'a satisfăcutŭ și e mulțumitŭ, ér dacă contele vrea sĕ se dueleze, sĕ 'șĭ trimétă secundanțĭ. Acésta a și urmatŭ. Pictorulŭ Temple a primitŭ o rană la mână dréptă, ér contele Erdödy a perdutŭ unŭ degetŭ.

*) Amŭ dori sĕ scimŭ modulŭ cum a tractatŭ acéstă temă, ce a fostŭ premiată. – Red.

MULȚĂMITĂ PUBLICĂ.

Comitetulŭ arangiatorŭ alŭ balului filantropicŭ ținutŭ în Blașiu la 10 Februariu 1885 »întru folosulŭ fondului pentru ajutorarea scolarilorŭ miserĭ în casŭ de morbŭ,« după încheiarea încasărilorŭ vine cu totŭ respectulŭ a mulțămí publice mărinimoșilorŭ P. T. Domnĭ și Dómne, carĭ au binevoitŭ a colectá și a concurge cu ofertele lorŭ spre sporirea acelui fondŭ. Totŭ odată spre legitimarea și chitarea comitetului publicămŭ:

a) Numele mărinimoșilorŭ Domnĭ și Dómne, carĭ ni-au trimesŭ oferte în séra balului și după aceea.

1. Din Blașiu: Esc. Sa Metrop. Dr. Ioanŭ Vancea 30 fl. Reverendiss. D. Timoteiu Ciparŭ, prepositŭ 3 fl. Reverendiss. D. Ioanŭ Fekete, can metrop. 2 fl., Reverendiss. D. Antoniu Vestemeanu can metrop. 1 fl., Reverendiss. D. Leontinŭ Leonteanŭ, can. metrop. 1 fl., Clariss. D. Dr. Alexandru Grama rectorŭ în institutulŭ Vanceanŭ și prof. 2 fl., M. On. D. Ioanŭ F. Negruțŭ prof. preparand. 1. fl., Spect. D. Vasiliu Olteanu adv. 2 fl., D. Gregoriu Vancea econ. metrop. 2. fl , D. Nicolau Pepelovicĭ propr. 2 fl., Vasiliu Macelariu 1 fl., Dómna Maria Popa 2 fl, Dómna Ana Crișanŭ vppésă vĕduvă 1 fl.

2. Din afară: Spect. D. Nicolau Penciu, Zernescĭ 2 fl., D. locotenente Visoina Kalinovik 2 fl., D. Cristianŭ Zidu, Sibiiu 1 fl., M. On. D. Stefanŭ Popŭ parochŭ Mihalțŭ 2 fl., Spect. D. Demetriu Cormoșŭ propriet., |S. Ana 2 fl. Suma 59 fl.

b) Numele mărinimoșilorŭ domnĭ și dómne, carĭ au binevoitŭ a contribuí mai multŭ decâtŭ tacsa ordinară în séra balului.

1. Din Blașiu: Stim. D. Basiliu Turcu prim. opid. 3 fl., Busiliu Strejanu 3 fl., Varo Ferenz apotec. 3 fl., Csont Károly cancel. 3 fl., Salomonŭ Sinberger comer. 5 fl., Moritz Bretter propr. 3 fl., Samuel Grün 3 fl., Simonŭ Mendl propr. 3 fl. Maria Grama Lazarŭ 2 fl.

2. Din afară: Spect. D. Dr. Ioanu Uilăcanu med. 2 fl., On. D. Ioanŭ Horșa parochŭ, Biea 3 fl., Stim. D. Alexandru Neagoe propriet. Micăsasa 3 fl. Suma 36 fl.

c) Tacse ordinare în séra balului 87 fl.

d) Numele binevoitorilorŭ domnĭ și dómne, carĭ au ncolectatŭ și contribuitŭ:

1. Din propriulŭ îndemnŭ au binevoitŭ a colectá:

Din Teaca și giurŭ: Aurelia A. Zavoianŭ, colectantă Teaca 2 fl., Lucreția Billeganu n. Zavoianu Ida mare 1 fl., Simeonŭ Dorgo, Ocnița 50 cr., Pauline Binder, Teaca 1 fl., Hermina Câmpeanu n. Ladoșianu, Baița 50 cr., Emma Dumbravă n. Popŭ, Teaca 1 fl., Teresia Stupineanu n. Nagy, Ida mare 1 fl., Rachila Rusu, Ida mare 1 fl, X—Y 50 cr., Maria Rusu n. Cristea, Ida mare 1 fl., Sofia Wagner, Teaca 50 cr. Leu Babisŭ 1 fl. Suma 11 fl.

Din Apahida rom. (Pagida): Isidorŭ Barbu parochŭ gr. cath. colectante 1 fl., Iuliana Silvași Barbu preoteśă 44 cr., Militonŭ Ranca jude com. 60 cr., Teodorŭ Danŭ agric. 40 cr., Nuțu Bumbu faurŭ 50 cr., Avesalonŭ Ranca agric. 20 cr., Nechita Salca ḑilerŭ 20 cr., Aritonŭ Olteanu agric. 20 cr., Ioanŭ Popa ḑilerŭ 20 cr., Paraschiva Rațŭ vĕduvă 20 cr., Susana Olteanu vĕduvă 20 cr., Maria Boghinu vĕduvă 20 cr., Aronŭ Danŭ agric. 20 cr. Din filia gr cat. Gâmbașu: Efremŭ Lazarŭ jude com. 40 cr., Nicodinŭ Lazarŭ agric. 20 cr., Ioanŭ Bircea agric. 20 cr., Sofronŭ Duca ḑilerŭ 20 cr., Tanasie Duca agric. 10 cr., Ioanŭ Duca agric. 10 cr., Petru Florea agric. 10 cr., Luca Florea agric. 10 cr. Suma 6 fl. Din Velchierŭ: Ioanŭ Albonŭ parochŭ colectante 1 fl., Iuliu Truța 60 cr., Aronŭ Boca 50 cr., Bozacu Gregoriu 1 fl., Chibeth Ioanŭ 10 cr., Oroianu Augustinŭ 20 cr., Nicora Girașŭ 20 cr., Pricea Nicolau 20 cr., Nicora Chirilă 50 cr., Roșca Partenie 20 cr., Boca Teodorŭ 20 cr. Suma 4 fl. 70 cr. (Va urmá.)

BIBLIOGRAFIA.

Beiu, Vodă, Domnŭ, romanŭ istoricŭ de Teocharŭ Alexi, broșura duplă 27—28 cu o ilustrațiune a eșitŭ de sub tiparŭ. Tipografia Alexi în Brașovŭ. Prețulŭ 1 leu séu 40 cr.

Tribuna scólei române, organŭ pedagogicŭ, literarŭ scientificŭ, apare de 2 orĭ pe lună în Ploescĭ. Sumarulŭ Nr. 5—6 este următorulŭ: Cronica. — Inceputulŭ lumii după anticĭ și modernĭ. — Istoria și literatura învĕțămêntului intuitivŭ (urmare). — Mica lingușitóre. — Despre elocuțiunea poețilorŭ latinĭ (urmare). — Sciința populară: Lumina (urmare). — Primăvéra (poesiă). — Observațiunĭ meteorologice. — Mișcărĭ în instrucțiune: I. Concursurĭ. II. Numirĭ. — Bibliografiă. — Eserciții intelectuale. — Soluțiunile problemelorŭ din Nr. 1 și 2. — Poșta ḑiarului. — Anunciu. — Ilustrațiune: Mica lingușitóre.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu

Cursulu pieței Brașovŭ

din 15 Maiu st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.8J	Vênd.	8.82
Argint românesc	»	8.70	»	8.75
Napoleon-d'orĭ	»	9.85	»	9.86
Lire turcescĭ	»	11.10	»	11.15
Imperialĭ	»	10.10	»	10.12
Galbenĭ	»	5.80	»	5.84
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.—	»	125.—
Discontulŭ	» . . .	7—10 % pe anŭ.		

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anuluĭ 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea întrégă.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Maiu st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . .	97.60
Rentă de hârtiă 5% . .	92 35
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146 50
Amortisarea datorieĭ căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	97 50
Amortisarea datorieĭ căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122 50
Amortisarea datorieĭ căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	107.50
Bonurĭ rurale ungare . .	102.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C2.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—
Bonurĭ rurale transilvane	101.—
Bonurĭ croato-slavone . .	101.
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	116 25
Losurile pentru regularea Tiseĭ și Segedinuluĭ	119.75
Renta de hârtiă austriacă	82 40
Renta de arg. austr. . .	82.90
Renta de aurŭ austr. . .	107 70
Losurile din 1860 . . .	138 75
Acțiunile băncei austro-ungare	857 —
Act. băncei de creditŭ ung.	288.50
Act. băncei de creditŭ austr.	288 70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.85
Napoleon-d'orĭ	9.84
Mărcĭ 100 imp. germ. . .	60.85
Londra 10 Livres sterlinge	124.60

Conspectulŭ operațiunilorŭ

institutuluĭ de creditŭ și de economiĭ „ALBINA“

în luna Aprilie 1885.

Intrate:

Numerarŭ din 31 Martie 1885 . .	fl.	36,010.75
Depunerĭ	»	100,928.67
Cambii rĕscumpĕrate	»	279,230.81
Imprumuturĭ hipotecarĭ și alte împrumuturĭ	»	64,455.36
Interese și provisiunĭ	»	17,645.91
La fondulŭ de pensiune	»	376.50
Moneta vêndută . . . . . . , . .	»	14,813.23
Efecte , ...	»	50,655.40
Conturĭ curente	»	67,030.46
Diverse	»	278.06
	fl.	631,425.15

Eșite:

Depunerĭ	fl.	86,379.21
Cambii escomptate	»	290,553.89
Imprumuturĭ hipotecarĭ și alte împrumuturĭ	»	79,574.-
Interese pentru depunerĭ	»	470.74
Contribuțiune și competințe	»	279.11
Salarie și spese	,	2,092.76
Moneta cumpĕrată	»	13,265.22
Conturĭ curente	»	52,834.04
Diverse	»	243.30
Scrisurĭ fonciere sortate și interese de scris. fonciare	»	56,908.33
Numerarŭ cu 30 Aprilie 1885	»	48,824.55
	fl.	631,425.15

Sibiu 30 Aprilie 1885.

P. Cosma m. p. directorŭ substitutŭ. **I. Lissai** m. p. comptabilŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a căleĭ ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timișŭ	1.33	—	—	10.15
Brașovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Hașfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighișóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediașŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blașiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiușŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vințulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clușiu (	10.08	5·59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeșdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirișŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mezö-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriș	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeșdu	8.38	5.11	—	
Clușiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriș	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9 58	—	
Vințulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiușŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blașŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copșa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediașŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigișóra	4.50	4.17	12.15	
Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Brașovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timișŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiușŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vințulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Șibotŭ	4.35	11.43	
Orăștia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborșin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulișŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovațŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovațŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulișŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bêrzova	6.18	9.18
Soborșin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.46
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăștiă	10.47	3.46
Șibotŭ	11.14	4.20
Vințulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiușŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timișóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Hațegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Banița	6.43
Petroșenĭ	7.00

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroșenĭ	8.56
Banița	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Hațegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI. Brașov.